

Tadeusz BranECKI

ORGANIZACJA I ZASADY DZIAŁANIA FEDERALNEGO SĄDU KARNEGO KONFEDERACJI SZWAJCARSKIEJ

Na przełomie XX i XXI wieku w Konfederacji Szwajcarskiej przeprowadzona została reforma sądownictwa federalnego. Reforma ta, zwana *Projekt Neue Bundesgerichte* miała na celu utworzenie nowych sądów federalnych właściwych do rozpatrywania spraw karnych, cywilnych, administracyjnych itp. – i jednocześnie odciążać niewydolny orzecznictwo Sąd Federalny (*Bundesgericht*). Ponadto skutek tej reformy nastąpić miało też wzmocnienie i rozszerzenie ochrony prawnej obywateli szwajcarskich (uproszczenie drogi dostępu do sądu) oraz ujednoczenie prawa cywilnego i karnego¹.

Utworzenie sądów federalnych niezależnych od Sądu Federalnego stanowiło *novum* w organizacji szwajcarskiego federalnego wymiaru sprawiedliwości. Okazję do tej reformy dała Szwajcarom nowa konstytucja federalna z 1999 r.² Powstanie nowych sądów związane jest także z wprowadzeniem dwuinstancyjnego postępowania w w/w sprawach na szczeblu federalnym. W Szwajcarii bowiem przed reformą funkcjonował tylko Sąd Federalny i wydzielony z jego struktury³ Federalny Trybunał Ubezpieczeń (*Eidgenössische Versicherungsgericht*).

Sąd Federalny Konfederacji Szwajcarskiej utworzony został w 1848 r. i pod rządami konstytucji federalnej z 1848 r. obradował okazjonalnie – nie miał charakteru sądu stałego⁴. Stałym sądem stał się dopiero po wejściu w życie

¹ W Szwajcarii funkcjonuje 27 procedur cywilnych i 29 karnych – Z. Czeszejko-Sochacki, *System konstytucyjny Szwajcarii*, Warszawa 2002, s. 65.

² Szerzej na temat nowej konstytucji: P. Sarnecki, *Ustroje konstytucyjne państw współczesnych*, Warszawa 2007, s. 265–313; M. Aleksandrowicz, *System prawny Szwajcarii. Historia i współczesność*, Białystok 2009; K. Kociubiński, *Systemy polityczne Austrii, Niemiec i Szwajcarii*, Wrocław 2003, s. 78–103.

³ Samodzielny organizacyjnie wydział ubezpieczeń społecznych.

⁴ Więcej na ten temat: T. BranECKI, *Powstanie i rozwój Sądu Związkowego Konfederacji Szwajcarskiej (1848–1893)*, „Studia Iuridicia Lublinensia” 2003, nr 2, s. 43–52.

konstytucji federalnej z 1874 r.⁵ Będąc przez ponad 150 lat jedynym szwajcarskim sądem federalnym rozpatrywał sprawy z zakresu prawa cywilnego, karnego, administracyjnego itd.

O ile w początkowym okresie swego funkcjonowania spraw tych było niewiele: 772 w 1875 roku⁶, to pod koniec XX wieku ich liczba gwałtownie wzrosła. W 1977 roku Sąd Federalny rozpoznał aż 5462 sprawy. To właśnie ogromna ilość spraw do rozpoznania (nierozstrzygnięte w danym roku kumulowały się w następnym) doprowadziła do paraliżu organizacyjnego sądu.

W nowej konstytucji federalnej z 1999 r. w art. 191a–191c znalazły się delegacje ustawowe do utworzenia:

- 1) Federalnego Sądu Karnego (*Bundesstrafgericht*);
- 2) Federalnego Sądu Administracyjnego (*Bundesverwaltungsgericht*)⁷;
- 3) innych sądów federalnych:
 - Federalnego Sądu Patentowego (*Bundespatentsgericht*)⁸;
 - Federalnego Sądu Cywilnego (*Bundeszivilgericht*)⁹.

Podstawą prawną działania Federalnego Sądu Karnego jest ustawa federalna z dnia 4 X 2002 r. o Federalnym Sądzie Karnym¹⁰. Sąd ten rozpoczął swoje urzędowanie z dniem 1 IV 2004 r.¹¹, a jego siedzibą jest miasto Bellinzona (art. 1

⁵ A. Burda, M. Rybicki, *Konstytucje: Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Belgii, Szwajcarii*, Wrocław 1970, s. 193–284.

⁶ 187 z prawa publicznego i 585 z prawa cywilnego – J. Bühler, *Le développement de la justice dans l'État fédéral Suisse*, [w:] *Geschichte der Obersten Gericht Europa und Entwicklung der Menschenrechte*, Debreczyn 1999, s. 491.

⁷ Funkcjonuje od 2007 r. na podstawie ustawy z dnia 17 VI 2005 r. o Federalnym Sądzie Administracyjnym (*Bundesgesetz vom 17. Juni 2005 über das Bundesverwaltungsgericht, Amtliche Sammlung 2006 2197*).

⁸ Rozpocznie działalność od 1 I 2011 r. na podstawie ustawy z dnia 20 III 2009 r. o Federalnym Sądzie Patentowym (*Bundesgesetz vom 20. März 2009 über das Bundespatentgericht, AS 2010 513*).

⁹ Jeszcze nie utworzony.

¹⁰ *Bundesgesetz vom 4. Oktober 2002 über das Bundesstrafgericht* (AS 2003 2133).

¹¹ W pierwszym składzie sędziowskim znaleźli się: Alex Staub (prezes – członek Izby Karnej), Andreas J. Keller (wiceprezes – członek Izby Skarg), Peter Popp (prezes Izby Karnej), Bernard Bertossa (wiceprezes Izby Karnej), Miriam Forni (członek Izby Karnej), Sylwia Frei-Hasler (członek Izby Karnej), Walter Wüthrich (członek Izby Karnej), Daniel Kipfer Frasciati (członek Izby Karnej), Emanuel Hochstrasser (członek Izby Karnej), Barbara Ott (członek Izby Skarg), Tito Ponti (członek Izby Skarg) – *Geschäftsbericht 2004 (Amtstätigkeit des Bundesstrafgerichts)*, s. 4, opublikowany na stronie internetowej Federalnego Sądu Karnego pod adresem: http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht04_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

ust. 1 ustawy federalnej z dnia 21 VI 2002 r. o siedzibie Federalnego Sądu Karnego i Federalnego Sądu Administracyjnego)¹².

Federalny Sąd Karny jest powszechnym sądem karnym Federacji. Sąd ten orzeka w instancji poprzedzającej Sąd Federalny, o ile ustawa nie wyklucza prawa złożenia skargi do Sądu Federalnego. W jego skład wchodzić ma od 15 do 35 sędziów¹³. Zgromadzenie Federalne otrzymało prawo do utworzenia dodatkowych etatów sędziowskich, celem podjęcia nadzwyczajnych czynności (nie dłużej niż na 2 lata).

W swoich czynnościach sąd ten jest niezawisły i podlega tylko prawu. Jest to powtórzenie konstytucyjnej zasady niezawisłości sądów, wyrażonej przez art. 191c konstytucji federalnej z 1999 r. Nadzór zwierzchni nad Federalnym Sądem Karnym sprawuje Zgromadzenie Federalne, nadzór administracyjny zaś Sąd Federalny. Federalny Sąd Karny jest zobowiązany corocznie przedstawić Sądowi Federalnemu projekt budżetu, jak również sprawozdanie finansowe, zaś Zgromadzeniu Federalnemu sprawozdanie z rocznej działalności. Jak wcześniej wspomniano, siedzibą sądu jest Bellinzona, lecz jeżeli wymagają tego okoliczności, Sąd może przenieść swoje posiedzenia do innej miejscowości.

Sędziów federalnych¹⁴ wybiera parlament, zaś wybranym do jego składu może być każdy, kto ma prawo udziału w głosowaniach federalnych. Sędziowie mają szereg zakazów dotyczących podejmowania przez nich dodatkowego zatrudnienia lub piastowania dodatkowych funkcji:

- 1) nie mogą wchodzić w skład parlamentu federalnego, rządu federalnego i Sądu Federalnego – ponadto nie mogą pozostawać w żadnym innym stosunku pracy na rzecz Federacji;
- 2) nie mogą wykonywać innych czynności, które mogą utrudnić im wykonywanie obowiązków zawodowych oraz mogących negatywnie wpłynąć na wizerunek sądu;
- 3) nie wolno im sprawować żadnych funkcji urzędowych na rzecz państw obcych oraz nie wolno im przyjmować zagranicznych tytułów i orderów;
- 4) nie mogą piastować żadnych funkcji na rzecz kantonu;

¹² *Bundesgesetz vom 21. Juni 2002 über den Sitz des Bundesstrafgerichts und des Bundesverwaltungsgerichts* (AS 2003 2163).

¹³ Ustawa mówi o etatach sędziowskich (*Richterstelle*).

¹⁴ W ustawie jest mowa o sędziach (*Richter*) i sędzinach (*Richterinnen*).

5) nie mogą wchodzić w skład dyrekcji, zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej w przedsiębiorstwach.

Podjęmowanie przez nich dodatkowych prac poza Federalnym Sądem Karnym wymaga zgody sądu.

Art. 8 ustawy stanowi, że nie mogą być jednocześnie sędziami tego sądu:

- 1) małżonkowie, zarejestrowani partnerzy (partnerki) oraz osoby, które żyją długotrwale ze sobą;
- 2) małżonkowie, zarejestrowani partnerzy (partnerki) rodzeństwa oraz osoby, które żyją z nimi w długotrwałych związkach;
- 3) krewni i powinowaci w linii prostej, jak również w linii bocznej do trzeciego stopnia pokrewieństwa – dotyczy to również osób żyjących w długotrwałych związkach.

Czas trwania kadencji sędziego sądu wynosi 6 lat. Okres ten może być skrócony i sędzia odwołany z funkcji przez Zgromadzenie Federalne przed upływem kadencji, gdy:

- 1) umyślnie lub wskutek niedbalstwa naruszył swoje urzędowe obowiązki;
- 2) utracił zdolność wykonywania swojego urzędu przed końcem kadencji.

Przed rozpoczęciem wykonywania swoich obowiązków sędziowie składają przysięgę przed Zgromadzeniem Ogólnym sędziów Federalnego Sądu Karnego. Przysięga ta może zostać zastąpiona ślubowaniem.

Rozszerzeniem gwarancji niezawisłości sądów jest przyznanie sędziom immunitetu – postępowanie karne przeciwko sędziemu federalnemu może być rozpoczęte w dwóch przypadkach:

- 1) pisemnej zgody zainteresowanego sędziego;
- 2) postanowienia Zgromadzenia Ogólnego sędziów Federalnego Sądu Karnego.

W przypadku aresztowania prewencyjnego z uwagi na niebezpieczeństwo ucieczki lub w przypadku ujęcia sędziego na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, jeśli nie wyrazi on pisemnej zgody na swoje aresztowanie w ciągu 24 godzin odpowiednie władze winny zwrócić się o zgodę do Zgromadzenia Ogólnego sędziów.

Federalny Sąd Karny sam reguluje swoją organizację i władze. Na jego czele stoi prezes (*Präsident*)¹⁵ – wybierany podobnie jak i wiceprezes¹⁶ z ogółu sędziów sądu przez Zgromadzenie Federalne na 2-letnią kadencję. Prezes kie-

¹⁵ A. J. Keller, <http://www.bstger.ch/giudici.asp?idL=DE>, odczyt 15 VIII 2010.

¹⁶ D. Kipfer Fasciati, tamże.

ruje pracami sądu i pracami Komisji Administracyjnej. Ponadto reprezentuje sąd na zewnątrz. Zastępuje go wiceprezes, a jeśli jest to niemożliwe – sędzia o najdłuższym stażu.

Komisja Administracyjna (*Verwaltungskommission*) składa się z prezesa Federalnego Sądu Karnego, wiceprezesa i 3 sędziów. W jej pracach bierze również pisarz sądowy, któremu przysługuje prawo głosu doradczego. Do udziału w pracach Komisji sędziowie wybierani są 2 lata, a ponowny wybór na kolejną kadencję jest dopuszczalny. Komisja ponosi odpowiedzialność za administrację sądową – do jej kompetencji należy:

- uchwalanie projektu budżetu i sprawozdania finansowego (składa go parlamentowi);
- wydawanie postanowień dotyczących stosunku pracy sędziów, o ile ustawa nie zastrzega tego prawa dla innych władz;
- zatrudnianie pisarzy sądowych i ich przydział do danej izby sądowej (na jej wniosek);
- zamawianie usług naukowych lub administracyjnych;
- udzielanie zgody na dodatkowe dokończanie się;
- zezwalanie sędziom na zatrudnienie poza sądem;
- wszystkie pozostałe sprawy administracyjne, które nie należą do właściwości Zgromadzenia Ogólnego Sędziów.

Oprócz Komisji Administracyjnej ustawa o Federalnym Sądzie Karnym wymienia jeszcze inny jego organ – Zgromadzenie Ogólne Sędziów (*Gesamtgericht*). Jest ono właściwe do:

- wydawania regulaminów dotyczących organizacji i władz Sądu, podziału spraw;
- udzielania informacji, opłat sądowych, jak również odszkodowań dla stron, ich przedstawicieli urzędowych, biegłych i świadków;
- wnioskowania do Zgromadzenia Federalnego w sprawie wyboru prezesa i wiceprezesa Sądu;
- decydowania o zmianie stopnia zaszerogowania sędziów podczas sprawowania przez nich urzędu;
- przyjmowania sprawozdania z prac sądu;
- wyboru federalnych sędziów śledczych i ich zastępców (z uwzględnieniem języków urzędowych) na 6-letnią kadencję (w razie potrzeby wybiera nadzwyczajnych sędziów śledczych);
- tworzenia izb sądu i wyboru ich prezesów (na wniosek Komisji Administracyjnej);

- mianowania sekretarza generalnego i jego zastępców (na wniosek Komisji Administracyjnej);
- wydawania uchwał dotyczących przystąpienia do stowarzyszeń (zrzeszeń) międzynarodowych;
- załatwiania pozostałych spraw przyznanych mu przez ustawę.

Postanowienia Zgromadzenia Ogólnego są ważne, jeśli w posiedzeniu weźmie udział przynajmniej 2/3 składu osobowego sędziów.

W głosowaniach przeprowadzanych przez Zgromadzenie Ogólne, Komisję Administracyjną i izby sądu w sprawach orzeczeń, postanowień i wyborów, jeżeli ustawa nie przewiduje odmiennych uregulowań obowiązuje zasada absolutnej większości głosów. W przypadku równej ilości głosów decyduje zdanie prezesa, a w przypadku wyborów i mianowań przeprowadza się losowanie.

Federalny Sąd Karny tworzy na okres 2 lat jedną lub więcej:

- a) Izbę Karną (*Strafkammer*)¹⁷;
- b) Izbę Skarg (*Beschwerdekammer*).

Izba Karna orzeka w sprawach:

- 1) karnych, które podlegają pod właściwość tego sądu na podstawie art. 340 i 340bis szwajcarskiego kodeksu karnego¹⁸, o ile prokuratorzy federalni nie przenieśli śledztwa i wydania rozstrzygnięcia pod właściwość organów kantonalnych;
- 2) karnych administracyjnych, które:
 - a) na mocy ustawy federalnej podlegają pod właściwość federalnego sądownictwa karnego,
 - b) Rada Federalna przekazała Federalnemu Sądowi Karnemu na podstawie ustawy federalnej z dnia 22 III 1974 r. o prawie karno-administracyjnym¹⁹;
- 3) wniosków rehabilitacyjnych (*Rehabilitationgesuche*), które dotyczą wyroku jednego z organów sądownictwa karnego Federacji.

Sprawy, które podlegają pod właściwość Izby Karnej są rozpoznawane przez:

- a) prezesa Izby lub wyznaczonego przez niego sędziego – w sytuacji zagrożenia sankcją, nawiązką (grzywną), aresztem, więzieniem do roku lub innym środkiem zapobiegawczym ograniczającym wolność;

¹⁷ W jej składzie zasiadają: W. Wüthrich (prezes), D. Kipfer Fasciati, J-L. Bacher, S. Blätter, M. Furni, S. Frey, G. Muschietti, P. Popp, N. Zufferey, <http://www.bstger.ch/giudici.asp?idL=DE>, odczyt 15 VIII 2010.

¹⁸ *Schweizerisches Strafgesetzbuch vom 21. Dezember 1937* (AS 54 757).

¹⁹ *Bundesgesetz vom 22. März 1974 über das Verwaltungsstrafrecht* (AS 1974 1857).

b) 3 sędziów:

- w przypadku zagrożenia więzieniem lub karą pozbawienia wolności do roku do 10 lat, albo środkiem zapobiegawczym ograniczającym wolność określonym w art. 43–44 i 100bis kodeksu karnego,
- złożenia przez oskarżonego stosownego wniosku (w ciągu 10 dni od doręczenia aktu oskarżenia),
- rozpoznając wnioski rehabilitacyjne;

c) 5 sędziów – gdy orzec można karę pozbawienia wolności powyżej 10 lat lub inny środek na podstawie art. 64 kodeksu karnego.

Izba Skarg rozpoznaje:

- 1) skargi na czynności urzędowe lub opieszałość prokuratorów federalnych oraz federalnych sędziów śledczych w (federalnych) sprawach karnych;
- 2) zastosowane środki przymusu i związane z nimi czynności urzędowe, o ile przewiduje to ustawa z dnia 15 VI 1934 r. o federalnym wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych²⁰ lub inna ustawa federalna;
- 3) żądania zapłaty spornej wierzytelności skierowane przeciwko prokuratorowi federalnemu lub federalnemu sędziemu śledczemu i pisarzowi sądowemu;
- 4) nominacje śledczych stosownie do ustawy z dnia 20 I 2003 r. o tajnym śledztwie (dochodzeniu)²¹;
- 5) skargi, które przyznaje jej ustawa federalna z dnia 22 III 1974 r. o prawie karno-administracyjnym;
- 6) skargi dotyczące międzynarodowej pomocy prawnej stosownie do:
 - a) ustawy z dnia 20 III 1981 r. o międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych²²,
 - b) ustawy z dnia 21 XII 1995 r. o współpracy z Trybunałem Międzynarodowym w ściganiu najcięższych przestępstw naruszających humanitarne prawo międzynarodowe²³;

²⁰ *Bundesgesetz vom 15. Juni 1934 über die Bundesstrafrechtspflege* (AS 50 658).

²¹ *Bundesgesetz vom 20. Juni 2003 über die verdeckte Ermittlung* (AS 2004 1409).

²² *Bundesgesetz vom 20. März 1981 über internationale Rechtshilfe in Strafsachen* (AS 1982 846).

²³ *Bundesgesetz vom 21. Dezember 1995 über die Zusammenarbeit mit den internationalen Gerichten zur Verfolgung schwerwiegender Verletzungen des humanitären Völkerrechts* (AS 1996 2).

- c) ustawy federalnej z dnia 22 I 2001 r. o współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym²⁴;
- d) ustawy federalnej z dnia 3 X 1975 r. o układzie państwowym z USA w sprawie wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych²⁵;
- 7) wątpliwości dotyczące właściwości i krajowej pomocy prawnej, o ile przewiduje to ustawa federalna;
- 8) zarządzenia kontrolne (nadzorcze) i zażalenia, które przyznaje ustawa federalna z dnia 6 X 2000 r. dotycząca kontroli obrotu pocztowego i ruchu telekomunikacyjnego²⁶;
- 9) skargi na rozporządzenia dotyczące stosunku pracy sędziów i pracowników Federalnego Sądu Karnego.

Izba Skarg orzeka w składzie 3 sędziów, o ile ustawa nie uznaje, że do rozpoznania sprawy właściwy jest sam prezes (art. 29).

Postępowanie przed Federalnym Sądem Karnym regulują następujące ustawy federalne:

- z dnia 15 VI 1934 r. o federalnym wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych;
- z dnia 22 III 1974 r. o prawie karno-administracyjnym;
- z dnia 20 XII 1968 r. o postępowaniu administracyjnym²⁷.

Prezesów izb wybiera się na 2-letnią kadencję, zaś kadencja sędziów w danej Izbie nie może trwać dłużej niż 6 lat.

Sędziowie zasiadający w jednej izbie są obowiązani do pomocy innej izbie, przy czym nie mogą jednocześnie w danej sprawie orzekać w obu Izbach (Karnej i Skarg).

Stosownie do art. 20 ustawy Federalny Sąd Karny uchwała swój regulamin, który określa sposób podziału spraw pomiędzy izby oraz zasady wyboru składów orzekających.

Federalny Sąd Karny jest administracyjnie samodzielny, prowadzi własną księgowość i zatrudnia osoby, które są potrzebne do jego funkcjonowania:

- a) pisarzy sądowych (*Gerichtsschreiber*) – działają w oparciu o instruk-

²⁴ *Bundesgesetz vom 22. Juni 2002 über die Zusammenarbeit mit dem Internationalen Strafgerichtshof* (AS 2002 1493).

²⁵ *Bundesgesetz vom 3. Oktober 1975 zum Staatsvertrag mit den Vereinigten Staaten von Amerika über gegenseitige Rechtshilfe in Strafsachen* (AS 1977 17).

²⁶ *Bundesgesetz vom 6. Oktober 2000 betreffend die Überwachung des Post- und Fernmeldeverkehrs* (AS 2001 3096).

²⁷ *Verwaltungsverfahrensgesetz vom 20. Dezember 1968* (AS 1969 737).

cje i mają głos doradczy; pod nadzorem sędziów przygotowują referaty i redagują orzeczenia;

- b) sekretarza generalnego (*Generalsekretär*) – podlega mu administracja i naukowcy; kieruje pracami sekretariatu Zgromadzenia Ogólnego i Komisji Administracyjnej.

Federalny Sąd Karny informuje wszystkich o swojej działalności orzeczniczej – jego wyroki są powszechnie dostępne na stronie internetowej.

Stosownie do regulaminu Federalnego Sądu Karnego z dnia 20 VI 2006 roku²⁸ w strukturze organizacyjnej sądu wyodrębniono jedną izbę karną i dwie izby skarg. Jedna z izb skarg zajmuje się sprawami dotyczącymi postępowania karnego (*Strafverfahrenskammer*)²⁹, druga zaś sprawami dotyczącymi pomocy prawnej (*Rechtshilfe*)³⁰.

Federalny Sąd Karny publikuje na swojej stronie internetowej coroczne sprawozdanie (*Geschäftsbericht*) ze swej działalności – w oparciu o nie można dokonać pewnego podsumowania 5 lat jego działalności. W latach 2004–2009 sąd ten rozpatrywał:

- w 2004 roku: 242 sprawy (Izba Karna – 9, Izba Skargowa – 233),
- w 2005 roku: 311 sprawy (Izba Karna – 15, Izba Skargowa – 296)³¹,
- w 2006 roku: 484 sprawy (Izba Karna – 11, Izba Skargowa – 473),
- w 2007 roku: 497 sprawy (Izba Karna – 33, Izba Skargowa – 464)³²,
- w 2008 roku: 721 sprawy (Izba Karna – 26, Izba Skargowa – 695),
- w 2009 roku: 757 sprawy (Izba Karna – 26, Izba Skargowa – 7)³³.

W 2010 roku Federalny Sąd Karny ma do rozpoznania (poza sprawami bieżącymi) 196 spraw³⁴.

Jak widać ilość spraw trafiających do tego sądu wzrasta z każdym rokiem – porównując pierwszy rok działalności z 2009 rokiem liczba ta wzrosła ponad

²⁸ *Reglement vom 20. Juni 2006 für das Bundesstrafgericht* (AS 2006 4459).

²⁹ W jej składzie znajdują się: T. Ponti (prezes), J. Contu, E. Hochstrasser, P. Robert-Nicoud, <http://www.bstger.ch/giudici.asp?idL=DE>, odczyt 15 VIII 2010.

³⁰ Zasiadają w niej: C. Cova (prezes), A. J. Keller, J.-L. Bacher, G. Bomio, J. Contu, R. Garre, <http://www.bstger.ch/giudici.asp?idL=DE>, odczyt 15 VIII 2010.

³¹ *Geschäftsbericht des Bundesstrafgerichts 2006*, s. 24–26, http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht06_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

³² *Geschäftsbericht des Bundesstrafgerichts 2007*, s. 57, http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht07_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

³³ *Geschäftsbericht des Bundesstrafgerichts 2009*, s. 50, http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht09_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

³⁴ W tym również sprawę wniosku ekstradycyjnego do USA Romana Polańskiego.

3-krotnie. Oznaczać to może w przyszłości konieczność zwiększenia liczby etatów sędziowskich i utworzenia kolejnych izb w strukturze organizacyjnej sądu.

Poza danymi statystycznymi w sprawozdaniach publikowane są najważniejsze tezy z orzecznictwa:

- jako oskarżyciel prywatny może zostać uznana osoba, która w oparciu o prawo prywatne występuje z uzasadnionym roszczeniem (nie dotyczy to roszczeń odszkodowawczych skierowanych przeciwko urzędowi federalnym a dotyczącym przekroczenia uprawnień (SK 001/04)³⁵;
- prokurator federalny, prokuratorzy krajowi i ich zastępcy zwalniani są z tajemnicy urzędowej przez rząd federalny, nie zaś przez Izbę Skarg Federalnego Sądu Karnego (BK A 036/04, E.1)³⁶;
- przed Federalnym Sądem Karnym dopuszczalne są alternatywne lub ewentualne oskarżenia (SK 2004.8 z 21 III 2005 r.)³⁷;
- przedstawiciel prawny (ustawowy lub pełnomocnik) podlega wyłączeniu w przypadku konfliktu interesów (BK_B 163/04 z 7 II 2005 r.)³⁸;
- jeżeli w toku postępowania przygotowawczego i rozprawy głównej oskarżony nie wnosił o konfrontację ze świadkami oskarżenia, może zrezygnować z prawa zadawania pytań (TPF SK.2006.4 z 22 IV 2006 r.)³⁹.

Podsumowując powyższe rozważania stwierdzić należy, że utworzenie Federalnego Sądu Karnego było jak najbardziej zasadne. Dzięki jego działalności odciążony został Sąd Federalny, poprawił się także dostęp obywateli szwajcarskich do sądu oraz podjęte zostały pierwsze kroki mające na celu ujednoczenie procedury karnej.

³⁵ *Geschäftsbericht des Bundesstrafgerichts 2004*, s. 13, http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht04_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

³⁶ Tamże, s. 14.

³⁷ *Geschäftsbericht des Bundesstrafgerichts 2005*, s. 14, http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht05_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

³⁸ Tamże, s. 15.

³⁹ *Geschäftsbericht des Bundesstrafgerichts 2007*, s. 16, http://www.bstger.ch/pdf/geschaeftsbericht06_d.pdf, odczyt 15 VIII 2010.

SUMMARY

On the turn of the XX-th and XXI-st centuries in Switzerland Confederation a Jurisdiction reform was done. That reform (The Project Neue Bundesgerichte) aimed to:

- creating new Federal Courts to consider criminal, civil and administrative cases etc. – and at the same time helping the Federal Court (Bundesgericht);
- strengthening and expansion of the legal protection of citizens (simplification of the Court access process);
- standardization of Civil and Criminal Law.

Creation of new Federal Criminal Court was novum in the farming of Switzerland's Federal Administration of Justice because before the mentioned above reform there was only in Switzerland the Federal Court and separated from its structure the Federal Tribunal of Insurance.

The Federal Criminal Court began its activity on the 1-st April 2004 in Bellinzona. It is a Common Criminal Court in Switzerland, stated in institution preceding the Federal Court if only the Law does not exclude claiming to the Federal Court.

In the Structure of this Court it is possible to mark off the Penal Chamber (states in Criminal Cases, Criminal Administrative cases and also in those ones concerning rehabilitation applications) and the Chamber of Complaints (hears complaints concerning legal help, means of under duress etc.). Fundamentally the Court states in full strength of three members, though it is possible to increase its strength up to five judges.